

Escena 2. Latències.

Del 03 de juliol 2025 al 07 de setembre 2025

Juan Muñoz. *Sense títol (Balcons i sòl òptic)*, 1992. IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat. Donació de l'artista en 1992 © Juan Muñoz Estate, VEGAP, València, 2025.

Lectura fàcil
Centre Julio González

IVAM

L'IVAM vol fer accessible la cultura
a les persones amb dificultats de comprensió.
Per això fa anys que treballa amb Plena inclusió
Comunitat Valenciana que li està ajudant
a posar en marxa el seu pla d'accessibilitat universal.
Plena inclusió Comunitat Valenciana és
una organització que treballa amb persones
amb discapacitat intel·lectual.
Un dels mètodes que existeixen
per a fer textos accessibles és la lectura fàcil.
La lectura fàcil és una manera d'escriure textos
de manera més senzilla
per a comprendre'ls millor.
La lectura fàcil facilita la comunicació i la lectura
i és bona per a moltes persones.
Per exemple, persones amb discapacitat intel·lectual,
persones que venen d'altres països
i no coneixen l'idioma.
També és bona per a turistes,
persones majors
o persones a qui els costa llegir o escriure
o que no saben fer-ho.

Institut Valencià d'Art Modern
Centre Julio González
Guillem de Castro, 118
46003 València

Contacte:
educacio@ivam.es
T. 963 176 600

Escena 2. Latències

Títol de l'exposició:

Escena 2. Latències

Artista:

Diversos artistes

Introducció de l'exposició.

L'**IVAM** està fent un projecte especial per a canviar la seua manera de mostrar l'art. Vol que la gent veja les obres d'una forma diferent.

IVAM: és el nom d'este museu i significa Institut Valencià d'Art Modern.

Este museu presenta una sèrie d'exposicions amb el nom de **Escenas**.

I cada Escena, té el seu títol.

La paraula escena ve del teatre.

El museu usa la paraula escena per a dir que l'exposició és com un escenari de teatre.

En cada escena s'exposen diferents obres. Estes obres de l'**IVAM**, estan relacionades, i contenen una història amb les persones que visten l'exposició.

En el museu, les exposicions tenen obres de diferents artistes.

Algunes de les seues obres ens recorden al passat.
perquè són del museu o ja es van exposar en ell.
Altres obres ens recorden al present o futur,
perque són noves o prestades.

Escena 2, **Latències**.

L'**Escena 1** de la col·lecció de l'IVAM
es titulava **Hacer paisajes**.

I la exposició es va fer l'any 2023.

L'exposició d'ara és l'**Escena 2**
i es titula **Latències**.

En esta segona exposició
la idea principal és la **latència**.
Esta paraula ja eixia en la primera exposició,
però ara té més valor i nous significats.

En l'**Escena 2** s'usa la paraula **latència**
per a explicar que l'exposició espera
al fet que arriben els visitants per a posar-se en marxa.
Perquè l'exposició només té sentit
quan el públic la mira.

Cada vegada que el públic mira l'exposició
l'obra té un significat diferent.
Este significat depén
del que passa en la societat en eixe moment.

Latència: és el temps d'espera
que passa entre 2 coses.
Per exemple, quan toques a la
porta i esperes que algú t'òbriga.

L'organització de l'exposició.

Els **Comissaris** d'esta exposició són Carles Àngel Saurí i Sonia Martínez. Ells han elegit les obres de l'exposició i han preparat el seu recorregut.

Comissaris: són les persones que organitzen l'exposició. I coneixen molt bé les obres que s'exposen i la seua història.

El recorregut de l'exposició es dividix en 5 sales del museu. Cada sala té obres diferents, d'artistes diferents.

Al costat d'estes obres, hi ha documents i materials de l'**IVAM**. Per exemple, informes i fotografies que es guarden en un departament del museu.

IVAM: és el nom d'este museu i significa Institut Valencià d'Art Modern.

Sales i artistes.

Els artistes de l'exposició pensen molt diferent, perquè cada artista ha viscut una història diferent, i les seues obres es van fer en diferents moments.

Sala 1

Els artistes de la Sala 1 es diuen:

- Bruce Nauman.
- Mar Reykjavik.
- Zanele Muholi.
- Claude Cahun.
- Pepe Espaliú.
- Azucena Veites.

Bruce Nauman

En la part central de la Sala 1
apareix l'obra de Bruce Nauman.
El nom d'esta obra està en anglés.
L'obra es crida [A model for tunnels,
Half Circle, Half Square and Half Triangle.](#)

Esta obra és un model xicotet de túnels.
Ens mostra com serien eixos túnels
si es construïxen en el futur.
Però estos túnels no existixen de veritat,
són idees de l'artista.

Cal esperar per a veure
si es complixen les seues idees.
En esta obra, la latència és la idea
que alguna cosa pot passar,
però eixa cosa, encara no ha passat.

Mar Reykjavik

L'obra va aparéixer en la primera exposició
de la col·lecció de l'IVAM.
Això vol dir que apareix en l'[Escena 1](#).
En l'[Escena 2](#) no apareix esta obra.
Apareix un vídeo del que va passar en la seua obra
i el text que es va usar per a fer-la.

La seua obra es titula diferent en 2 idiomes diferents:

1. [A gap between two teeth](#),
2. [Una Font Raja](#).

L'obra fa una **Traducció Afectiva**.

[Zanele Muholi i Claude Cahun](#).

Al costat del vídeo d'abans,
està l'obra d'estos 2 artistes.

Estos artistes venen de temps diferents
però els 2 parlen sobre l'**orientació sexual**
i la **identitat de gènere**.

Zanele és una persona del sud d'Àfrica
que lluita pels drets
de les persones **LGTBIQ+**.

Les seues obres són fotografies
de persones negres del seu entorn.

Claude fa autoretrats.

Això significa es fotografia a si mateix.

[Pepe Espaliú i Azucena Veites](#).

Les obres d'estos 2 artistes
també estan en esta sala.
Els mostren en les seues obres
com les persones patixen
per com són o pel que pensen.

Una **traducció Afectiva**

significa que les paraules d'un text no es tradueixen exactes. La traducció depèn de les idees o sentiments de la persona que fa traducció de l'obra.

Orientació sexual: és el tipus d'atracció que una persona sent cap a altres persones.

Identitat de gènere:

és quan una persona se sent home, dona, ambdós o cap.

LGTBIQ+: és el nom que se li

dona a un grup de persones que amen o se senten de moltes formes diferents.

Per exemple, xics que volen a xics o xiques que es senten xics.

L'obra de Pepe es diu

[Dibujos preparatorios para Muletas](#)

I el de Azucena es diu

[Fundido encadenado.](#)

Té un altre títol en anglés que és [Break You.](#)

Sala 2

Els artistes de la Sala 2 es diuen:

- Ibon Aranberri.
- Ana Penyas.
- Godon Matta Clark.
- Xisco Mensua.
- Fischli i Weiss.

[Ibon Aranberri](#)

Hi ha obres en els dos costats de la sala.

En un costat està l'obra de Ibon Aranberri,
que el seu títol està en anglés.

Es diu [Floating garden.](#)

La seua obra és un jardí ordenat,
que sembla dur i feble alhora,
perquè està fet de dures peces de ciment
i febles vidres verdes, de botelles d'aigua.

Els vidres del jardí són de botelles

d'**aigua San Pellegrino**.

L'artista els usa per a representar
el canvi que es va viure en eixa època.

Aigua Sant Pellegrí: és una marca d'aigua cara i elegant que se servia en moments importants.

Les peces de ciment són de la mateixa grandària
que les peces d'un edifici de Nova York.

Este edifici era un centre de cultura.

I amb el pas del temps, Nova York va canviar
i el centre de cultura també.

El centre va passar a formar part del museu **MoMA**.

MoMA: és el nom d'un dels museus més importants del món.

Els barris de Nova York també van canviar.

Per exemple, el barri d'Harlem se va tornar més car,
i molta gent es va anar a viure a un altre lloc.

Este canvi es diu **gentrificació**.

Gentrificació: és quan un barri canvia i la gent amb menys diners té que marxar-se.

Ana Penyas

Enfront d'esta obra, hi ha una altra obra
que es diu **Todo Bajo el Sol**.

Són dibuixos que estan en la paret,
a un costat de la sala.

Esta obra també critica el canvi dels barris
amb el pas del temps.

I també diu que estos canvis
causen molts problemes.

Ana parla del turisme i de la construcció
prop de la costa valenciana.
Mostra com les cases destrueixen el paisatge.

Gordon Matta Clark

Entre les obres que hem comentat,
hi ha coses que ens recorden a una obra
de Gordon Matta Clark.

Esta obra es diu **Splitting**.
El seu nom està en anglés.
L es tracta d'una casa tallada per la meitat.
L'artista volia que vegem la casa per dins.
La seua obra critica les **regles d'habitatge**.

En l'exposició, no està l'obra original,
però sí que hi ha fotos
i documents de l'any 1992
que ens recorden a ella.

Estos materials venen de l'**IVAM**,
perquè l'**IVAM** va fer una exposició
l'any 1992 sobre **Splitting**.

El quadre de Xisco Mensua
també ens recorda a esta obra.

Regles d'habitatge: són
normes que diuen com
construir, usar i cuidar una casa.

IVAM: és el nom
d'este museu i significa
Institut Valencià d'Art Modern.

Xisco Mensua

L'obra de Xisco és un quadre on ix el títol de l'obra [Splitting](#). Eixe quadre està col·locat en el centre de la taula de la sala.

Al final d'esta zona, també hi ha una altra figura de 2 artistes.

Fischli i Weiss

Estos 2 artistes participen en l'exposició amb una figura xicoteta que es diu [Kanalreiniger](#), i està feta de goma.

La figura representa als netejadors del **clavegueres**. Ells fan un treball que la gent no veu. Però són molt importants per a la ciutat.

Clavegueres: són conductes soterrats, a la vora de la calle, per on passa l'aigua bruta. Normalment tenen reixes.

Entre la sala 1 i 2

Veiem les obres d'alguns artistes:

- Reiner Ruthenbeck.
- Juan Muñoz.
- Richard Serra.

Reiner Ruthenbeck

Veiem l'obra de l'artista alemany Reiner. Esta obra es diu [Montón de ceniza sobre cubo blanco](#).

L'obra és un poal blanc,
i damunt del poal, hi ha cendres de color gris.

Estes cendres ens mostren una situació del passat
que nos ha marcat i no podem oblidar.
Per exemple, un incendi.

Prop de la finestra,
vegem una figura d'un altre artista.

[Juan Muñoz](#)

L'obra prop de la finestra és de Juan.
Es tracta d'un home asiàtic que es frega les mans.
L'obra es diu [Chino Frotándose las Manos](#).
I està mirant a l'obra de Richard Serra.

El gest d'esta figura
destaca l'amistat entre Juan i Richard.

[Richard Serra](#)

L'obra de Richard es diu [Untitled](#) de l'any 1970.
Este nom està en anglés.

Sala 3

A la sala 3 hi ha diverses peces d'obra
d'un artista valencià que es diu Joan Cardells.

Joan Cardells

Joan va aprendre a cosir abans de ser artista.

Algunes peces de Joan
estan fetes amb cartó cosit.

També usava un material
que es diu **fibrociment**.

Joan deia que abans de crear
havia de dibuixar.

Dibuixar era molt important per a ell.
I dibuixar no era només fer un **esbós**,
era una manera de pensar en l'art.

Joan marca en les seues obres
les vores de les coses que ja no estan.
Això significa que ell dibuixa
alguna cosa que falta o que no es veu
però que sap que va estar allí alguna vegada.

Fibrociment: és un material de ciment, però que es pot donar la forma que vulgues.

Esbós: és un dibuix fàcil i ràpid que es fa abans de crear una obra final.

Sala 4

A la sala 4 hi ha diversos artistes:

- Susana Solano
- María Reme Silvestre
- Guillermo Ros
- Alex Reynolds
- Robert Rauschenberg

Susana Solano

En entrar a la sala 4,
hi ha una obra de Susana.
Esta obra es diu **Bura 4**
i està feta de metall i **ratán**.

Esta figura també tracta del que no es veu.
Ens mostra el que podria passar,
encara que ara no ho vegem.
Ens recorda que hem d'esperar.
Així, ens mostra la **latència**.

Ratán: és un material natural que ve d'una planta. És un material que es pot doblar amb facilitat.

Latència: és el temps d'espera que passa entre 2 coses. Per exemple, quan toques a la porta i esperes que algú t'òbriga.

Maria Reme Silvestre

Veiem una xicoteta figura
d'una flor que creix
sobre les vèrtebres d'una humana.
Esta obra de María Reme
ens mostra la fragilitat del cos humà.

Guillermo Ros

L'obra de Guillermo Ros es diu
Exercici de violència.
El títol està en valencià.
Esta obra ens mostra la violència
amb unes rates que mosseguen amb força
els mobles d'un museu.

L'artista vol mostrar el conflicte que hi ha entre els museus i els artistes.
Els museus demanen als artistes fer més del que poden, però els museus no cuiden als seus artistes.

A un costat d'esta obra, veiem una pel·lícula.

Alex Reynolds

L'obra d'Alex és una pel·lícula curta que es va fer l'any 2022.
Esta pel·lícula es diu [Peel](#).
I el seu nom està en anglés.

En la pel·lícula, hi han 2 persones que pelen una mandarina.
L'artista convertix esta situació simple en una situació complicada i plena de tensió.

L'artista destaca l'important que és ajudar quan treballes en equip.

Robert Rauschenber

Al final de la sala, hi ha una obra de Robert.
L'obra té un títol que està en anglés.
Es crida [34 Drawings for Dante's Inferno](#),
i es basa en un llibre antic.

Eixe llibre es diu [La Divina Comedia](#)
i ho va escriure Dante Alighieri.

Robert dibuixa l'infern
que Dante escriu en el seu llibre.
Però ho dibuixa amb imatges del món d'ara.
Ens fa pensar en els problemes del dia a dia.

Sala 5

En l'última sala hi ha una obra de Juan Muñoz
I l'obra es diu [Sin Título](#),
[balcones y suelo óptico](#).

Suelo óptico: és un tipus de sòl que té un dibuix que enganya a la vista.
Per exemple, sembla que el terra es mou, però en veritat està tranquil.

En esta obra hi ha uns balcons,
i dins d'ells hi han figures humanes.
Les figures semblen ser a prop
però no es miren entre elles.

El sòl de l'obra és un dibuix especial.
Este dibuix crea una il·lusió per als visitants.
Ens fa sentir que el sòl es mou.
L'artista juga amb la ment del públic.

L'obra fa que pensem algunes preguntes.

Per exemple:

- Soc jo qui mira l'obra?
O és l'obra la que em mira?
- Què significa ser present en l'exposició?
- Quin paper tinc jo en l'obra?

Resum de l'exposició.

L'exposició vol que el públic pense les obres.

i també les senten.

No vol que només les vegem.

L'objectiu principal és que les persones i les obres es connecten entre si.

D'esta manera,

el públic es farà diverses preguntes, com:

- Què és una col·lecció d'exposicions?
- Com es fa l'exposició?
- Per a què serveix l'exposició?
- I quin paper tenim nosaltres en l'exposició?

Escena 2. Latèncias

Del 03 de juliol 2025 al 07 de setembre 2025

Comisariat: Carles Àngel Saurí i Sonia Martínez.

Un text de Alma Azagra, equip de mediació de l'IVAM.

Adaptat i validat per persones amb discapacitat intel·lectual.

Més informació en:

<https://www.inclusion-europe.eu/easy-to-read/>

GENERALITAT
VALENCIANA

IVAM

FA-CI-LI-TO

El Servicio de
Accesibilidad
Cognitiva de:

Plena
inclusión
Comunidad
Valenciana

